

PRAKSIKUM

Author: Zlatan Novak

Glava prva. (Mercedes)

Prvo da raščistimo neke stvari. Sve ono što se čini čudno, neka tako i ostane, sve ono što je izmišljeno neka bude smiješno, a istinito zanimljivo. Svaka slučajna sličnost sa stvarnom osobom namjerna je!

Neke posebne nervoze nije bilo, niti se bilo kakav strah mojom probavom poigravao, jednostavno sam bio spreman i znao što me čeka. Stručna praksa u inozemstvu vuče za sobom dosta kompromisa, isto kao i dosta neodlučnosti i skeptičnosti, sve to popraćeno standardnim pitanjcima tipa: jel se isplati ipak cijelo ljeto guliti ko zna gdi, koliko, kako i za koga. Odgovori su uskoro pokazali jednostavnost same priče: Njemačka, Hessen -Wiesbaden, Državna geodetska uprava, 7 tjedana, svakako, za nikog drugog negoli samog sebe. Ova naizgled nelogično nabacana rečenica pokušava odgovoriti na prethodnu. I eto, sada godinu dana kasnije sjedim na znojnoj guzici u smrdljivoj i prašnjavoj sobi doma pokušavajući izliti neka sjećanja. Bez brige, neće biti tehničkih dosadnih opisivanja, pisat će ono drugo, ono radi čega se to i radi. Možda sve ovo ispadne samo

dosadno seruckanje da se konačno popune stranice dugo najavljujanog eksecentra, ili možda nekom od Vas digne uši i proširi nosnice, pa uspijete posnifati neki smisao, pa čak i pouku iz svega ovog. Sama čar prvog dana i lagane zavaljenosti u lijevom bubregu čelične patke, te dizanje s njom u nebeske visine baca Vas u onaj pomalo sebičan ali neizbjeglan osjećaj slobode. Sami ste (konačno)...imate 2 sata da se saberete, razmislite o svemu, a ponajprije o sebi i onda počinje ludnica. To je ovisnost, ta želja za bijegom, neutralnim područjem novoga početka, ili nastavka, ili nadogradnje. Ako me pitaš kako je bilo, pa odlično, no to ne znači da bi i tebi bilo. Blesava fikcija unaprijed garantirane sigurnosti i dobrog provoda pogrešna je. Sam odlučuješ tko će ti biti instrumentalna pratnja, mali anđeoski bluzeri ili vražji metalci.

Ovo je slika koju je gospod Andreas Heisel tražio u frankfurtskoj zračnoj luci. Moja draga seká je zaslužna za ovo remek - djelo. Ni sam Lupino ne bi na tako smiješan i simpatičan način iskoristio prirodu. Da, taj čudan Šiptarčić, simpatičnih brčića i telećeg pogleda jesam malo manje, kud li više nego – ja. Nakon bolnog, smijehom izazvanog grčenja, odlučili smo upotrijebiti tu sliku za moje inozemno prepoznavanje.

Sjedim u nabrijanom njemačkom službenom Mercedesu pokraj osobe koja je dobila čast da dočeka moju skromnost. I kako se konverzacija bazirana na mojoj bogatom dvorječnom Ja/Nein vokabularu razbuktavala, te nakon laganih bolova u udovima i naporne mimike, prelazim na engleski jezik. Samo da nadodam da je zbunjola sindrom i moja loša špreho sposobnost svakodnevno napredovala iznenađujućom brzinom.

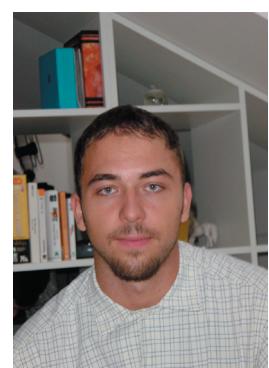
(odlazim po pive...možda sam članak postane zanimljiviji)

I kako temperatura polako doseže 40, ja se vraćam godinu unatrag u ono malo svježije vrijeme tamo na nekim prohладnijih 25, i blage napetosti zbog nervozne, nabujale i ljute Rajne. I kada Njemci pokušavaju shvatiti da se takve stvari mogu dogoditi, pa čak i njima, ja laganim koracima krstarim sveučilišnim (u američkom stilu) naseljem Johannes Gutenberg u Mainzu. Priroda moje stipendije omogućuje mi da i ja nakratko, službeno postanem njihov student.

Smiješno je gledati sva ta izmorena lica željna odmora, koja nestrpljivo čekaju da pobegnu iz tog vrelog asfalta. Gdje je njima kraj, meni je početak. Da, baš tu gdje svi bježe na odmor ja dolazim na posao. Jedva sam dočekao ovaj trenutak da se malo odrubim i odmaknem od svega. Glava pulsira ko blesava, smrde mi noge i sav znojan pokušavam pronaći sebe, dok u "špiglu" studentske sobe gledam malog iscrpljenog luzera koji još nije pronašao vremena da dođe k sebi. Znate, kud god išli prvi dan je najhebeniji. Trgaš se na sve strane da ostaviš neki dojam, lomiš jezik, smještaj, lova, papiri, upute, karta za bus, a ja cijelo vrijeme mislim, pa di je ta tišina...di je ta piva.

Glava druga (Slovenci i zeleni kukac)

Neki Slovenci, moji docimeri došli razmjenom sa njemačkim studentima raditi neki seminar o kukcu, koji rijetko leti našim planetom, a ko bi reko' baš ga ima u Sloveniji. I tako prvo moje socijaliziranje je sa malim, velikim slovenskim biologima koji sjede u blagovaoni i sline nad fotografijama zbuljene, zelene, sitne i smrdljive bube. Tako usavršavajući svoj mali mikrotehnološki divajs kojim će implementirati elektrolitsku sondu u živčani sustav zelene bube 'kukcus hipermatikus fetus', dižu pogled da odmore kljun, prvo prema mojoj sjeni, a potom u smjeru moje fascinantne pojave. Stojim ja sa nekom jeftinom švapskom pivom, vidno umoran, a opet sretan i raznježen, a ono slovensko debeljuškasto prozbori. A kaj ti delaš? Studiram geodeziju. Kaj to zapravu pomeni? Vprašala me Maja. Prepotentno dižem korner usne prema oku i mislim: "I thought you'll never ask". Scena sljedeća: Limenkama zatrpan stol, 4 slovenca, 2 muška, 2 ženska in narauno jaz. Mašem rukama u svim smjerovima samo da dočaram sve te zvjezde, sve te satelite, koncentraciju svih znanosti centralno projiciranih u jedno jedino, smisleno i vrijedno na ovom planetu, naše, neću reći struke, nego našeg života, naše strasti, naše diodezy. I tako ja na svoj pomalo barokni način stilski i pretenciozno uvjeravam da i ove njihove bube i kukci žive zahvaljujući geodeziji u zaštiti okoliša i...Ok, znam koliko je sve ovo izbulštitizirano, ali ko' da vi nakon nekoliko pivica i visoke atmosferske temperature propovijedate visoko smislene monologe. Enihau, svaka misao koja ima smisao, a da nije besmislena u smislu mogućnosti gubitka njenog prvobitnog smisla, vodi ka nekom smislu. No u svakom smislu, ma koji god to bio, oni su slišali, i gledali, a ja ko baka u onim glupim crtićima sjedim na stolici sa knjigom u ruci i tovim malu dječicu. No sad 'malo' serem, ali bili su dobri i simpatični ti Kekeci, a opet, ja preopterećen i pomalo umoran od puta, upustih se u bezuvjetnu zajebanciju i totalnu slobodu

govora, misleći, ako me shvate i prihvate ok, ako ne, ok. Evo jedna "pikča" (pikča=slika), sa tom djecom kukuruza, napominjem, najdesnija osoba koja liči na humus je Benedikt, o njemu podrobnije u danjem (kon)textu.

Glava treća (crni konj plave krvi)

Visim smireno, akupunktirani ljekovitim bodljama mutirane crne magnolije, dok se ispod mene puši indijanska ljekovita (neću reći koja) biljka. Svaka kap kondenziranog znoja koja kapne pretvoriti se u mali plamičak. Indijanac Johnatan Pletonica Pletikosa, crni konj plave krvi - črna strela, mrmlja autohtone i drevne egzorcističke fraze, a ja nafiksani bodljama crne mutirane magnolije pjevujem i visim. Indijančev vrabac tih započinje mareljezu...pa pa pa pa pa pa pa pa....pa malo glasnije, i još glasnije, padne kiša, ugasi plamen, magnolija istruli, a ja ko balvan tresnem u uzak i stran krevet.

Užas, koja sparina i koja ljiga u ustima, a ovaj blesavi mobitel i blesava melodija za buđenje krešti i zuji. Krasno, 6:30, letim iz kreveta, pa letim pod tuš, ustvari ne letim, koja korist ionako ču se ubrzo usmrđiti, a opet bolje da se pokažem u najgorem smislu, pa dalje može biti samo bolje.

Sad se tresemo u u busu br. 6 koji kaska od Mainza do Wiesbadena, glavnog grada države Hessen, gdje se nalazi Državna Geodetska Uprava popularno zvana Hessisches Landesvermessungamt. Buljim u kartu i brojim stanice. Tako, sljedeći dobivene upute, višestrukim ispitivanjem Buss 'Führera', naginjući se nad njegovim kokpitom i ponavljavajući pohvalno sročenu rečenicu: "Konnen sie mich bitte sagen wann muss ich austreten bitte, danke schön!", zborim sljedeće: "Rote štrase, meine final frontier ist".

I tako ulazim u palaču pravde, u svijet istine, ma koliko ona god bila bolna i surova. Onako izgubljen i nasmijan, ulazim u mistične odaje svemirskog i hipertehnologiziranog svijeta geodetskih snova. Herr Novak pa mi waz za neztrpljenjem otschekujemo, kaže Herr Adam. Bez dosadnih, interoperabilnih funkcionalnih upoznavanja i ispitivanja, izložen planom predviđenim za svoj boravak, sjedim u nabrijanoj kožnoj fotelji, okružen vrhunskim njemačkim geodetskim stručnjacima. Prelazimo na samu bit problema, upoznavajući se sa ključnim misijama i zadacima koji se trebaju riješiti u nadolazećem uzburkanom periodu. Nisam ni slutio što smjeraju, znate, čudan je taj temperament i nametljiv pristup te nacije, njihova sposobnost zavođenja i nosa za naivnim malim Hrvatima. Iako upoznati s našom poviješću i našom osobnošću ipak su previdjeli neke stvari. One stvari koje su toliko tajanstvene i strane da i najsavršenije nacije mogu ostati zatečene.

Moj plan bio je upoznati sve i isprobati sve. Ne biste vjerovali koliko je to u 7 tjedana čak i izvedivo. Krenimo redom, naporan i iscrpan svakodnevni rad započeo je u LK5 odjelu. 'Department'

zadužen za sve parane aktivnosti vezane uz GPS, ponajviše RTK, implementaciju i integraciju GPS-a sa svim mogućim i nemogućim.

Još uvijek ne sluteći težinu cijele situacije, otvoreno i neskromno nastavio sam koristiti voje znanje stečeno na najboljem, najzahtjevnijem, najprestižnijem, a opet samozatajnom fakultetu Geodezije u Zagrebu. Stacioniran na samom vrhu instituta, započeo sam sa radom, koristeći "SAPOS" i mrežu referentnih stanica pametno raspoređenih diljem Zemlje. Upoznali su me sa najdetaljnijom problematikom, a ja sav sretan, instalirah sav svoj trud i znanje, i kao mali ambasador našeg faxa započinjem sa radom.

Glava četvrta (Teleportirung macht spass!)

Velika crna zvjerka, na samom kraju svojeg razvoja, spremna da promijeni čovječanstvo i sve ono što je ono nekad bilo. Stojim nad tim divom onako malen, a opet velik, slab ali ipak moćan, štoviše nadmoćan.

To čudo u mojim rukama postaje rob, a ja kao gospodar beskrajne moći bivam počašćen da ga isprobam. Rekoše da je nekoć bio običan skener za visoko razlučive zračne fotografije, ma kako god to praznovjerno i smiješno zvučalo ima i neke istine u tome. No, zaboravimo sada ta besmislena natapanja i znanstvenu fantastiku i pozabavimo se njegovom sada stvarnom funkcijom, skenoprtiranjem. (Slika na idućoj str.)

Visoki stupanj protonskog fuzijskog zračenja omogućio je skeniranje organskog tkiva nezamislivom rezolucijom od 10^{-17} m^2 ziko dota po pikometru, što je obuhvatilo i sve ono ne fizičko, kada govorimo o misaonom biću, što je davalo nadu i za najsvršeniji i najkonačniji cilj, prebaciti ljudsku živu masu sa jedne pozicije na onu drugu, malo drugačiju od one prvobitne. Samo formalno modeliranje informacija za standardizaciju u prostornoj domeni, te apstraktna specifikacija za krajnju implementaciju i realizaciju projekta nije toliko za vas bitna niti imam prostora istu objašnjavati, no ono što je bitno jest da smo uspjeli. Upoznao sam mnogo zanimljivih ljudi, a samo neki su, zajedno sa mnom bili spremni za revolucionarnu transformaciju. Slijede fotografije samog rezultata. Fizičke deformacije samo su trenutne, odnosno traju nekoliko minuta, dok organizam u potpunosti, sjedinjavanjem svih stanica, ne upotpuni i uskladi svoju formu i funkciju.

Glava šesta (crni konj plave krvi 2)

Nakon napornog cjelodnevnog znanstvenog rada u laboratoriju, napokon je došao trenutak odmora i razbijrige. Kao jednom od najzaslužnijih stručnjaka u samom projektu dozvoljen mi je luksuz primjene instrumenta u privatne svrhe. Iskoristili smo skenoteleportir TCRA1103 i odbacili naše nakupine bjelančevina u prekrasan studentski gradić Heidelberg.

Benedikt, Thomas, Sebastian i ja - nezaboravan kvartet. Trojac studenata biologije koji su zajedno sa Slovincima proučavali zelenog kukca.

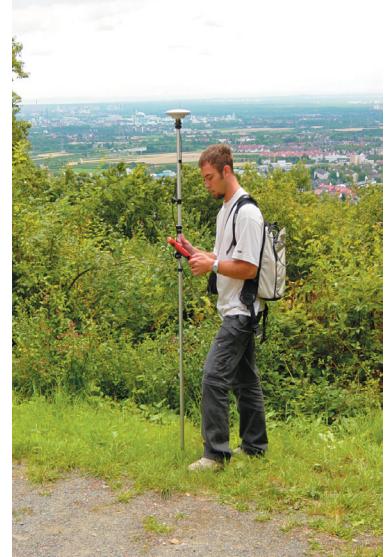
Heidelberg, Aachen i Nizozemska, bili su ne tako uobičajeni 'roadtrip' izleti. Vođeni njemačkim autoputevima, više puta zbog gužve prizemnom brzinom, na poseban smo način obilježili prostor i vrijeme. Puni poleta i mladenačke zaigranosti naši izleti bili su prožeti pjesmom i smijehom.

Bijesno noćno ludilo, paradoksalna svjetla podzemlja i crne rupe velegradskih utroba samo su neke od nezaobilaznih trasa naših putovanja. Mirni i svježi, nakon 2 satnog počivanja u udobnom automobilu sa 5 zvjezdica, upotpunjujemo jutra lagatom šetnjicom i razgledavanjem znamenitosti mjesta, pa natrag na kavicu, da se sakupi izgubljena energija za nove pobjede. Svaki vikend bio je priča za sebe, no preduga priča da se ugura u ove 4 stranice koje su predviđene za ovu kratku putopisnu reportažu. Najbitnije je da smo, makar ponekad leljujući procjepom između sna i jave, ostali zdravi i prisebni sa lijepo ugraviranim sjećanjima.

Glava peta (Heidelberg, Aachen)

Stojim na najvišem brdu regije, na najoptimalnijoj poziciji za skupljanje i obradu najpovjerljivijih informacija ikada sakupljenih. Sam sustav 'SAPOS' referentnih stanica i moje povezivanje putem GSM aparata omogućuje mi, do sada neviđena i nekad za čovječanstvo nezamisliva dostignuća i ciljeve. Pokretanjem samog izjednačenja cjelokupnog sustava 16 referentnih točaka i postavljanjem virtualne referentne u neposrednu blizinu mojeg prijemnika započinje harmoničan i skladan svemirski ples. Bezuvjetna trenutna centimetarska točnost. I dok prisustvujem najvećoj i najkompleksnijoj vezi fantomske vodova, zamišljam sliku imaginarnih vektora kako počivaju u divnoj opuštenosti. Veoma čudno ponašanje mojih kolega nagovještalo je mutna zbivanja oko cijele situacije. Meni su dati svi podaci, 4 cd-a, fascikla, i zapečaćena kutija od kojih 2 kile, sa čvrstim napomenama da ne otvaram. Zadatak: odnijeti te stvari na točno određenu adresu u točno određeno vrijeme u predgrađe Frankfurta. Te večeri, naoružan samo smješkom i ručnim GPS-om kotrljam sebe prema cilju. Stara oronula kućica, dvije antene na vrhu, velika željezna vrata, a nigdje ni žive duše. Nakon 2 sata čekanja odlazim kući.

Pokazat će vam još jedan zanimljiv instrumenat. Modificirana verzija atomskog replikatora. Ukratko: fotografije prikazuju esencijalnu funkciju. (Sljedeća str.)

Najviši europski poslovni neboder "Commerce Bank". Ponos Frankfurta i Njemaca, simbol moći i

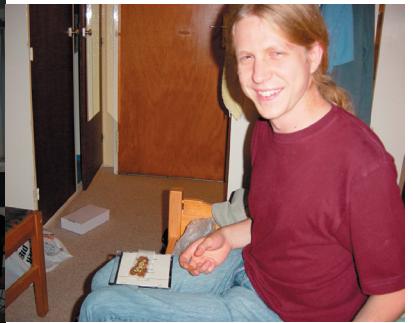
bogatstva. Naš zadatak nije bio samo spasiti tu hrpu betona, stakla i željeza, već prevencija od totalne nacionalne katastrofe.

Hiper-mega-turbo preciznim nivelmanom razvučen je vlak oko samog nebodera. Uz pomoć 4 repera postavljena na samom objektu uočena su kritična dnevna slijeganja. Uzrok nepoznat. Zahvaljujući meni i šačici stručnjaka, a najviše paru Lacoste-Romberg gravimetara, na vrijeme uspijevamo otkriti što se događa ispod nas. Kolonija mutiranih debelih semi-termita iz porodice šestoticaša munjevito probija kanale u svim smjerovima po metar dnevno. Situacija je alarmantna, no najbitnije je da je objekat pod nadzorom, te nesretna kolonija uspješno lokalizirana. Njena kretanja su praćena preciznom registracijom fino iscrtanih pomaka, uzrokovanih najsitnjom promjenom ubrzanja sile teže. Sama točka na "i" stavljena je stvaranjem elektromagnetskog polja na koje termiti svršeno reagiraju. Tako navođeni 3 sata, dovućeni do rijeke Maine, termiti se uspješno utopiše, a povijest bijaše još jednom ispisana rapidografom geodezije.

Bez glave (Charles Whitman)

Uzoran student pod imenom Charles Withman popeo se na 27 katova visok toranj u neposrednoj blizini Johannes Gutenberg Sveučilišta u Mainzu, naoružan samo smješkom i MPQ ATLAS laserskim uređajem od 780 nanometara laserske svjetlosti podjeljene na 3 zrake, svaka snage $5 * 10^{19}$ W/cm². Kod izloženog materijala dolazi do ioniziranja, te se isti pretvara u plazmu. Pod utjecajem opojnih droga, student je uspio spržiti psa u parku sveučilišta nakon čega se onesvješćuje. Specijalne jedinice izbačene helikopterom, zbog procjene visoke rizičnosti otvorile su vatru na onesvještenog studenta i pritom ga usmrtili. Nažalost, ponekad znanost može upasti i u krive ruke.

Glava zadnja (Trenutak istine)

Sjedim u sobi okružen neredom, i kaosom, sličnim onim koji je bio i u mojoj glavi. Knjige, zabilješke, fotografije, mesta i vremena. Koliko samo događaja, ljudi i informacija u tako kratkom periodu. Paket koji je trebao biti dostavljen + 4 cd-a i zatvorena fascikla još uvijek su kod mene. Da skratim priču jer sam i ja već umoran od ovih sranja, nisam izdržao, te otvorih i ostah zatečen. Da preskočim par redaka opisa stanja uma i tijela prouzrokovano efektom iznenadenja, komadići filma došli su na svoje mjesto. Nažalost ne mogu Vam ispričati o čemu se radi, ali recimo da je u tom trenutku u mojojem vlasništvu bila neprocjenjiva vrijednost znanstvenog sadržaja od iznimno visoke važnosti, ne samo za geodeziju, već i puno šire. Strpah stvari u ormari i odlučih postići neko bezbrižno i opuštajuće stanje mira, malo da se opustim i odmorim od svega. I tako je sve počelo:

Puzeći na margini vlastitog surovog srama, a opet ponosan i sretan što sam se iz svega ipak živ izvukao, slike počinju oslikavati moju stvarnost. Sav materijal je nestao iz ormara, pa u ruke Rafela (budućeg pilota), Palestinca iz Izraela, Husina, pa tako i braći Rahmetu i Minefimu iz Jordana za kako su mi rekli pola kile njihovog autohtonog opijuma s okusom jagode i marelice. Njih više nije bilo, ostaju mi samo ove slike. Ja sam ubrzo nakon toga deportiran u Hrvatsku. Upoznat sa veoma delikatnom situacijom i visokom stupnju ugrožavanja nacionalne sigurnosti, otpraćen sam do frankfurtske zračne luke sa najboljim osiguranjem. Svi su se ponašali kao da se ništa nije dogodilo.

Sama čar zadnjeg dana i lagane zavaljenosti u desnom bubregu čelične patke, te dizanje s njom u nebeske visine baca Vas u onaj pomalo smiren osjećaj. Lagani opuštajući izdasi, smirenost i olakšanje, sigurnost i lagana sveopća opuštenost. Eto i to je prošlo. Za mnom ostaju nezaboravna iskustva, prožeta novim saznanjima i novim pogledima na određene stvari. I tako bogatiji za još jedan životni film, hrpu informacija i novih stručnih poznanstava slijecem u Zagreb.

Koliko god bili skeptični i puni predrasuda, ne slušajte previše okolinu. Prilika se ne pruža sama po sebi, ona se stvara. Kada je stvorena, nemojte 2X razmišljati.

Prilikom putovanja nije stradalo nijedno živo biće, a kamoli Chinchilla.

Konec

